

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, adresas J.Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Kauno rajono savivaldybės
Merui Valerijui Makūnui

2019-04-24 Nr. S-104

DĖL ANTANO IR JONO JUŠKŲ MUZIEJAUS KŪRĖJŲ ARŪNO IR VIDOS SNIEČKŲ INDĖLIO PRIPAŽINIMO BEI JŲ TEISĖTŲ LŪKESČIŲ

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba), kurios sudėtyje yra atstovų iš svarbiausių etninės kultūros srityje veikiančių institucijų ir organizacijų bei Lietuvos etnografinių regionų, remdamasi Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu (toliau – Įstatymas) siekia tikslo stiprinti etninės kultūros valstybinę globą. Vienas iš Tarybos svarbiausių uždavinių yra teikti išvadas ir pasiūlymus valstybės institucijoms ir savivaldybėms etninės kultūros bei nematerialaus kultūros paveldo klausimais (Įstatymo 6¹ straipsnio 6 dalies 2 punktas). Tarp tokių klausimų patenka Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejaus veiklos tęstinumas, šio muziejaus kūrėjų Arūno ir Vidos Sniečkų nuopelnų įvertinimas.

Muziejaus įkūrimas 1990 m. buvo tiesiogiai susijęs su visuomenine iniciatyva – per sovietmetį sunykusį pastatą ėmėsi atkurti Kauno bendrija „Atgaja“, kuri organizavo visuomenines talkas ir surinko pinigines aukas namui restauruoti. Įsidėmėtina, kad „Atgajos“ aktyvūs nariai, patekę į tuometinę Kauno rajono savivaldybės tarybą, priėmė politinį sprendimą šiame restauruotame name įkurti gyvą muziejų ir iškelė sąlygą, kad jame apsigyventų žmogus, galintis pašvęsti savo veiklą muziejaus kūrimui (tai paliudijo tuometinės rajono savivaldybės tarybos narys Vidmantas Vitkauskas). Šiuos reikalavimus atitiko tautodailininkas Arūnas Sniečkus, kuris sutiko apsigyventi įsteigtame muziejuje. Savo įsipareigojimus jis įgyvendino su kaupu: kartu su savo žmona Vida kaupė muziejui eksponatus negailėdamas asmeninių lėšų (valstybinėmis lėšomis įsigyta tik 14 eksponatų), savo rankomis išpuoselejo ne tik pastatą, bet ir visą sodybą, išpuošė savo pagamintais tautodailės darbais (drožiniais, šiaudiniais sodais ir pan.), ėmėsi iniciatyvos organizuoti brolių Juškų surinktų dainų, sutartinių, dūdmaišių muzikos ir kitus koncertus, rengti parodas, susitikimus su įdomiais žmonėmis, stovyklas, mokymus ir t. t. Neįkainojamą vertę turi lankytojams skaitomos Arūno Sniečkaus paskaitos – ne tik apie Antaną ir Joną Juškas, šią bene 300 metų senumo sodybą, bet ir apie etninę kultūrą, jos vertybių reikšmę ir prasmę dabarčiai. Sniečkų šeima, gyvenanti viename iš muziejaus kambarėlių, priima lankytojus neskaičiuodama darbo valandų, o lankytojus į muziejų labiausiai ir traukia būtent tokia namais, dvasingumu ir nenuilstančia kūryba alsuojanti aura. Iš esmės tai jau ne tik Juškų, bet ir Sniečkų muziejus, kadangi būtent šie žmonės sukūrė tokią nepakartojamą gyvą muziejaus dvasią.

Taryba nepritaria sumanymui iškelti iš šio muziejaus jo kūrėjus dėl įvairių priežasčių. Visų pirma tai neabejotinai pakenks per ilgą laiką susiklosčiusios šio neįprasto, o kartu labiausiai etninės kultūros nuostatos atitinkančio muziejaus veiklos tradicijų tęstinumui. Antra, tai iš esmės pažeidžia muziejui visą savo gyvenimą pašventusios Sniečkų šeimos teisėtus lūkesčius, kadangi Arūnas Sniečkus 1990 m. buvo priimtas dirbti muziejuje su sąlyga, kad jis gyvens šio muziejaus patalpose, todėl jam nebuvo poreikio apsirūpinti kitomis gyvenamosiomis patalpomis. Trečia, Sniečkų šeima asmeninėmis lėšomis bei darbu iš esmės ir sukūrė visą muziejaus aplinką, o šį indėlį dabar būtų sunku įkainoti ir jiems kompensuoti. Be to, jie daugelį metų savo lėšomis dengė ir komunalines

išlaidas, tenkančias visai sodybai, o ne vien jų gyvenamam plotui (už vandenį, nuotekų išvežimą ir pan.). Svarbu ir tai, kad nemažai žmonių, dovanodami vertingus daiktus kaip eksponatus muziejui, tikėjosi ir tolesnės Sniečkų globos savo dovanoms, kurios neatsiejamos nuo muziejaus globėjų čia puoselėjamos dvasios.

Prašome į visa tai atsižvelgti ir įvertinti pasiaukojamą, be galo kūrybingą muziejaus puoselėtojų Sniečkų ilgametę veiklą bei jų teisėtus lūkesčius. Siūlome atskirti nuo kitų muziejaus patalpų Sniečkų šeimos gyvenamą patalpą ir suteikti galimybę toliau jiems čia gyventi panaudos pagrindais.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė